

TALE

18. maj 2011

J.nr. 20110055958

AT/TMI/CSO

Ministerens mundtlige besvarelse af tre samrådspørgsmål i Arbejdsmarkedsudvalget om L 177 Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø (Risikobaseret tilsyn, differentierede bøder mv.) den 24. maj 2011

Det talte ord gælder

Spørgsmål A

Arbejdstilsynet gennemførte den 4. maj i indeværende år en razzia på 169 byggepladser landet over. Arbejdstilsynet gav strakspåbud eller forbud på 103 byggepladser pga. overhængende fare. Det betyder i praksis, at arbejdet blev standset på rundt regnet 60 pct. af de besøgte pladser. Resultatet er meget voldsomt, og på den baggrund bedes ministeren redegøre for, hvorvidt det er ministerens vurdering, at der er afsat tilstrækkelige midler til at gennemføre en fyldestgørende kontrolvirksomhed, herunder den kommende, risikobaserede tilsynsvirksomhed aftalt i 2020-strategien på arbejdsmiljøområdet.

Spørgsmål B

Antallet af årsværk i Arbejdstilsynet har været for nedadgående siden 2008, og alene fra 2010 til 2011 er omkring 50 årsværk forsvundet. Er det ministerens vurdering, at Arbejdstilsynet kan gennemføre en tilstrækkelig kontrolvirksomhed med det nuværende antal årsværk?

Spørgsmål C

Aktuelt gennemfører Arbejdstilsynet årligt omkring 3.000 tilsynsbesøg på bygge- og anlægsområdet. Er det ministerens vurdering, at antallet af kontrolbesøg i bygge- og anlægsbranchen vil stige ved overgangen til risikobaseret tilsynsvirksomhed, og i så fald hvor meget? Er det i forlængelse heraf ministerens vurdering, at omfanget af det kommende antal kontrolbesøg vil være tilfredsstillende og tilstrækkeligt for at nå de mål, der er fastlagt i 2020-strategien vedr. arbejdsulykker?

Svar:

Jeg vil godt starte med at sige, at jeg er lidt forundret over at få disse spørgsmål om det risikobaserede tilsyn. Lovforslaget udspringer jo af en aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Så jeg skal måske spørge dig Lenart, om du er ved at springe fra?

Derudover vil jeg gerne understrege, at jeg lægger stor vægt på, at arbejdsmiljøet er i orden i bygge- og an-

lægsområdet, og at arbejdsmiljøloven overholdes. Derfor er det beklageligt, at vi ofte kan konstatere, at der er mange arbejdsmiljøproblemer, når Arbejdstilsynet kommer på tilsyn i byggebranchen.

Når det er sagt, vil jeg gerne benytte lejligheden her til at redegøre for, at Arbejdstilsynet gør meget for at føre tilsyn med bygge-anlægsvirksomhederne.

For det første vil Arbejdstilsynet i 2011 gennemføre 4 byggepladsaktioner. Årets anden landsdækkende aktion bliver netop gennemført i dag. Vi ved, at det nytter, at Arbejdstilsynet kommer på disse aktioner – for desværre finder Arbejdstilsynet mange overtrædelser på sådan en dag.

For det andet gennemføres der hvert år et stort antal tilsynsbesøg på byggepladser fx i forbindelse med ulykkesundersøgelser og klager over dårligt arbejdsmiljø.

For det tredje indfører vi nu det risikobaserede tilsyn – det vender jeg tilbage til.

Til spørgsmålet om, hvorvidt der er afsat tilstrækkelige midler til at gennemføre en fyldestgørende kontrolvirksomhed, er der ingen grund til bekymring.

Dels viderefører vi midlerne fra screeninger, tilpassede tilsyn og deraf afledte opfølgningstilsyn til det risikobaserede tilsyn som følge af den nye aftale om arbejdsmiljøindsatsen frem mod 2020.

Dels er der afsat midler til fx byggepladsaktioner, ulykkesundersøgelser og klager over arbejdsmiljøet.

Og endelig er der afsat midler som følge af aftalen om fornyelse af Forebyggelsesfonden til tilsynsindsatser inden for nedslidningstruede brancher – fx også til bygge- og anlægsområdet.

Jeg mener derfor samlet set, at der er afsat tilstrækkelige midler til at gennemføre en fyldestgørende kontrolvirksomhed både på bygge- og anlægsområdet og på andre områder.

Fremover vil en stor del af bygge- og anlægsvirksomhederne og andre virksomheder i de såkaldte højrisikobrancher få flere tilsyn end i dag. Dette skyldes, at det nye risikobaserede tilsyn i højere grad end de nuværende screeninger vil fokusere på virksomheder, der forventes at have de største problemer med arbejdsmiljøet. Herudover vil det risikobaserede tilsyn spille sammen med de øvrige tilsynsaktiviteter på bygge- og anlægsområdet. Lad mig forklare hvorfor.

Den nye tilsynsmodel er bygget op, så virksomheder, der får fx strakspåbud eller forbud i forbindelse med alle former for tilsyn med sikkerhed vil blive genbesøgt med et risikobaseret tilsyn efter 12 til 18 måneder.

Arbejdstilsynet følger dermed op på virksomheder med problemer ved et tilsyn, hvor hele virksomhedens arbejdsmiljø bliver gennemgået.

Konkret betyder denne ændring, at alle de virksomheder, der fik strakspåbud eller forbud på den byggepladsaktion, som blev gennemført den 5. maj, og som omtales i spørgsmålet, vil blive udtaget til et risikobaseret tilsyn allerede i 2012. Og det gælder også de virksomheder, der får strakspåbud eller forbud på dagens aktion.

Samlet set betyder det, at der vil være en meget omfattende kontrol af bygge- og anlægsområdet.

Arbejdsmarkedsudvalget har i spørgsmål B spurgt ind til, om der er nok årsværk i Arbejdstilsynet til at gennemføre en tilstrækkelig kontrolvirksomhed.

Det er korrekt, at Arbejdstilsynets bemanning fra 2010 til 2011 er reduceret med ca. 50 årsværk. Det skal dog ses i lyset af de mere 100 ekstra årsværk, som Arbejdstilsynet fik tilført som en del af velfærdsaftalen i 2006.

Reduktionen på 50 årsværk i Arbejdstilsynet påvirker ikke de midler, Arbejdstilsynet har afsat til fx byggepladsaktioner og screeninger af bygge- og anlægsvirksomheder. Det er der afsat midler til.

Dertil kommer, at Arbejdstilsynet med Arbejdsmiljøreformen fra 2005 fik et permanent bevillingsløft på 85 mio. kr. Og disse midler vil fra 2012 indgå i det risikobaserede tilsyn.

Der er således ingen grund til bekymring. Arbejdstilsynet har de midler, der skal til for at kunne udføre tilsyn på de bygge- og anlægsvirksomheder, hvor der viser sig at være problemer.

Endelig har I i spørgsmål C spurgt ind til, hvad der vil ske med kontrol af bygge-anlægsvirksomheder, når Arbejdstilsynet går over til et risikobaseret tilsyn.

Af spørgsmålet fremgår det, at der årligt gennemføres ca. 3.000 tilsynsbesøg på bygge- og anlægsområdet. Det er ikke korrekt.

I 2007 og 2008 blev hovedparten af alle bygge- og anlægsvirksomheder med ansatte screenet. Det betød, at der i alt blev gennemført næsten 25.000 screeninger og tilsyn på bygge- og anlægsvirksomheder i de to år.

I de efterfølgende år er der årligt gennemført ca. 4.000 screeninger og tilsyn på bygge- og anlægsvirksomheder.

Hertil kommer, at der hvert år gennemføres et stort antal tilsynsbesøg på *byggepladser* fx i forbindelse med byggepladsaktioner, ulykkesundersøgelser, indsatser og klager over dårligt arbejdsmiljø. I 2010 blev der således gennemført lidt over 5.000 besøg på byggepladser.

Som jeg allerede har været inde på, vil Arbejdstilsynet følge op med risikobaserede tilsyn på alle virksomheder, der har fået fx påbud eller forbud – uanset hvilken tilsynsform påbuddet eller forbuddet er konstateret på.

Alene dette vil medføre flere tilsyn på bygge- og anlægsområdet, da der fremover vil skulle gennemføres nye tilsyn på de virksomheder, hvor Arbejdstilsynet har fundet problemer.

Den nøjagtige stigning i antallet af tilsyn på bygge- og anlægsområdet afhænger af, hvor skidt det står til i virksomhederne – personligt håber jeg ikke, at stigningen bliver meget stor, da det er tegn på, at der fortsat er problemer i byggeriet.

Jeg er overbevist om, at Arbejdstilsynets intensiverede fokus på bygge- og anlægsområdet vil medvirke positivt til at få antallet af arbejdsulykker til at falde. Og dermed bidrage positivt til opfyldelse af det ambitiøse mål om, at antallet af alvorlige arbejdsulykker skal reduceres med 25 procent inden udgangen af 2020.

Men Arbejdstilsynets indsats kan naturligvis ikke stå alene. Arbejdsmarkedets parter – og ikke mindst virksomhederne - skal også bidrage til at nå målet ved at igangsætte forebyggende aktiviteter i virksomhederne.